

2. Біловол Р. І. Системний підхід до формування методів управління підприємством. Економіка і суспільство, 2018. №15.С. 219-223.

3. Іванова М. І., Єгорова Н. О. Використання сучасних методів управління персоналом на виробничих підприємствах. Економічний вісник НГУ, 2011. № 3. С. 82-91.

4. Римаренко В. О. Коучинг як стиль управління. URL:
<https://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10386/1/Coaching%20as%20a%20style%20of%20management.pdf>.

УДК 364-23:336.23

ПУЗЕМА Д.П., магістрант

Науковий керівник - **РИБАК Н.О.**, канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНО-АКТИВНОГО НАСЕЛЕННЯ ТА ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Розглянуто зміст соціального захисту населення та роль держави у його забезпеченні. Досліджено фінансовий механізм реалізації соціального захисту населення шляхом виділення в ньому: джерел, форм, методів та напрямів фінансування

Ключові слова: соціальний захист населення, економічно активне населення, фінансовий механізм, соціальна держава, система соціального захисту.

Однією з об'єктивних закономірностей розвитку сучасної країни є зростання уваги до проблем людини, реалізації її прав, свобод та їх захисту. Формування сталого економічного розвитку передбачає реформування системи соціального захисту населення, яка має відповідати ринковим засадам господарювання. Соціальний захист економічно-активного населення не можливий без розбудови відповідного фінансового механізму. Він передбачає формування джерел фінансових ресурсів, що направляються на виконання відповідних програм і заходів.

В умовах розвитку і модернізації українського суспільства головним завданням у сфері соціального захисту має бути насамперед всебічна підтримка економічно активного населення, створення умов для його розвитку та самореалізації. Зумовлено це тим, що саме зайнята частина населення створює суспільний продукт, який в процесі перерозподілу використовується на соціальний захист незахищених верств населення.

Фінансовий механізм реалізації соціального захисту населення передбачає формування джерел фінансових ресурсів, що направляються на виконання відповідних програм і заходів, а також обґрунтований вибір методів, форм та важелів їх використання. У ринковій економіці соціальний захист населення реалізується за допомогою фінансових ресурсів усіх економічних агентів: домашніх господарств, суб'єктів господарювання і держави [2,134].

Основними причинами недофінансування соціальної сфери являються не тільки нестача державних фінансів та дефіцити місцевих бюджетів, але й те, що не розробляються нові нетрадиційні для економіки країни джерела – недержавні кошти, такі як створення соціальних фондів та залучення приватного бізнесу.

Пріоритетні напрямками державної політики щодо підвищення соціального захисту економічно активного населення мають бути: реформування системи оплати праці та політики доходів, забезпечення продуктивної зайнятості та розвиток ринку праці,

вдосконалення системи загальнообов'язкового державного соціального страхування, покращення безпеки й охорони праці, особливо на виробництві.

Першочерговим завданням у системі соціального захисту економічно активного населення є реформування оплати праці та перебудова політики доходів. Це необхідно для стримування процесу глибокого розшарування суспільства, для зростання грошових доходів і платоспроможності населення, для сприяння збалансованому перерозподілу суспільних благ. При цьому основними заходами реформування оплати праці мають бути:

- виведення заробітної плати з «тіні» та стимулювання зростання легальної заробітної плати з метою наближення її рівня до реальної вартості робочої сили;
- підвищення мінімальної та середньої оплати праці на базі змін розрахунку прожиткового мінімуму та впровадження Єдиної тарифної сітки;
- усунення необґрунтовано високої диференціації заробітної плати як за регіональним розподілом, так і за видами економічної діяльності, що призведе до зменшення поляризації заробітної плати та доходів різних верств населення [1, 116].

Важливе місце у соціальному захисті економічно активного населення займає підвищення рівня зайнятості та розвиток ринку праці. Насамперед підтримка держави має бути спрямована на сприяння продуктивній зайнятості. Крім того необхідно приділяти більше уваги на посилення конкурентоспроможності трудового потенціалу. З метою поліпшення якості підготовки та підвищення кваліфікації кадрів необхідно покращити взаємодію навчальних закладів із підприємствами, що в кінцевому результаті може зменшити рівень безробіття. Все це обумовлює розробку професійної структури підготовки кадрів відповідно до потреб економіки країни та окремо взятих регіонів. Цього можна досягти через організацію скоординованої роботи бізнесу, навчальних закладів, місцевої влади та служб зайнятості. Крім того, це потребує також створення нових якісних робочих місць із високою заробітною платою та можливістю професійного росту з метою набуття високого рівня професійно-освітньої підготовки працюючих осіб для максимальної реалізації трудового потенціалу.

Підвищення рівня зайнятості та розвитку ринку праці потребує дієвого фінансово-економічного механізму. Такий механізм має бути спрямований на

забезпечення зростання інвестицій в освіту і науку, оскільки первинні інвестиції в людський капітал є запорукою можливостей ефективних інвестицій

у технології та інноваційний розвиток загалом. Разом з тим він має стимулювати роботодавців інвестувати в людський капітал, а саме в створення умов для розвитку трудового потенціалу, що має на меті розкриття інтелектуальних, творчих і підприємницьких здібностей, для безперервного навчання та підвищення кваліфікації працівників. Особливої уваги потребують професійне навчання працівникам із низькою кваліфікацією, літні працівники та співробітники малих і середніх підприємств, які неспроможні витратити достатньо коштів на навчання своїх кадрів.

Завдяки успішно налагодженому фінансово-економічному механізму можливе звільнення від оподаткування частини прибутку підприємств, спрямованого на створення нових робочих місць; скасування, наприклад, на рік сплату ЄСВ із метою стимулювання роботодавців до створення перших робочих місць для молоді; впровадження можливостей інвестиційних механізмів для створення сприятливих економічних і податкових умов з метою розвитку підприємств малого та середнього бізнесу.

В Україні однією із форм фінансування соціального захисту є соціальне страхування. Фінансові ресурси, акумульовані системою соціального страхування, є

джерелом матеріального забезпечення громадян у випадку тимчасової чи стійкої втрати працездатності, також спрямовуються на упередження втрати й відновлення працездатності економічно активного населення. Важливим напрямом використання коштів соціального страхування на випадок безробіття є допомога у пошуку роботи, проведення перенавчання безробітних, допомога у започаткуванні власної справи.

Фінансування соціального захисту економічно активного населення має об'єднувати видатки на соціальні трансферти та соціальні послуги безробітним,

малозабезпеченим сім'ям та сім'ям з дітьми, молоді та ін. Головним принципом соціального захисту працездатних осіб, а отже, й його фінансування, має бути його тимчасовий та мотиваційний характер. Це означає, що переважати у соціальному захисті працездатного населення мають соціальні програми, спрямовані не на відшкодування втраченого доходу, тобто реабілітаційні, а призначені вирішити саму проблему низького рівня добробуту: причину бідності, безробіття й вивести індивіда з числа реципієнтів соціального захисту[2,135].

Однак у теперішній час система соціального страхування в Україні не спроможна виконувати свого головного завдання - належного соціального захисту громадян при реалізації соціальних ризиків та забезпечення їх добробуту у відповідності із суспільно визнаними стандартами. Причиною цього є катастрофічний дефіцит фінансових ресурсів соціального страхування, обумовлений високим рівнем тінізації економічної діяльності та ухилення від сплати страхових внесків, низькими показниками зайнятості. Внаслідок цього, з року в рік система соціального страхування потребує все більших обсягів трансфертів з державного бюджету на збалансування доходів і видатків, в результаті чого страхові принципи її функціонування значною мірою знівельовані.

Список використаних джерел

1.Кравченко М. Напрями та механізми соціального захисту економічно активного населення України / М. Кравченко //Ефективність державного управління: Збірник наукових праць. 2020. Вип. 39. С 115-122.

2.Огінська А. Ю. Соціальний захист населення та фінансовий механізм його реалізації: теоретико-концептуальний зріз / А.Ю. Огінська // Економіка та держава. 2018. № 4. С. 131-136.

3.Романовська Ю.А., Давидюк А.О. Фінансування соціальних послуг в Україні. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. 2020. Вип. 46. С. 76-85.

УДК: 657.1

РОМАНЮК В.О., здобувач

Науковий керівник – **ХОМОВИЙ С.М.**, канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ У КОНТЕКСТІ ПРИЙНЯТТЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ

Висвітлено зловживання, пов'язані з неправильністю складання фінансової звітності та публічні процеси, що виникають у зв'язку з цим явищем. Установлено головні види та ефекти зловживань при формуванні фінансовій звітності підприємств.

Ключові слова: бухгалтерський облік, звітність, управлінські рішення, шахрайство, відповідальність.